

Notat til dagsordenspunkt

Emne	Notat om årsstatus for klimaplan 2013 og plan for tiltag i 2014
Sagsnr.	253-2014-52
Dokumentnr.	253-2014-332
Dato	2. januar 2014
Administrativ enhed	Center for Teknik & Miljø

Denne årsstatus dækker gennemførte aktiviteter under arbejdet med klimaplanen i Greve Kommune i 2013 og beskrives under følgende hovedområder:

- Borgmesterpagten og Klimakommuneaftalen
- Klimakampagne 2013
- Erhvervsindsatsen
- Kommunikation og synliggørelse af klimaarbejdet
- Kommunes ejendomme
- Transport
- Strategisk energiplanlægning
- Affald
- Andre indsatser
- Milepæle for udvalgte planlagte initiativer i 2014

Til sidst i notatet findes en samlet milepælsplan for udvalgte initiativer i 2014.

Borgmesterpagten og Klimakommuneaftalen

Borgmesterpagten er et frivilligt EU-initiativ, som forpligter kommunen til at reducere udledningen af drivhusgassen CO₂ med mere end 20 % i 2020. Som en del af kravene for at opfylde Borgmesterpagten blev der i august 2012 indsendt den såkaldte Sustainable Energy Action Plan (Bæredygtig Energi Handlings Plan), forkortet SEAP. EU-Kommissionen har nu godkendt den indsendte SEAP. I 2014 skal der indsendes en såkaldt gennemførelsesrapport. Gennemførelsesrapporten skal redegøre for, hvordan det går med både CO₂-udledning og de planlagte tiltag, og hvilke nye tiltag der eventuelt kræves igangsat for at nå målet.

Klimakommuneaftalen

Greve Byråd har besluttet at forlænge Klimakommuneaftalen til 2020, denne gang gældende for hele kommunen som geografisk område. Dette stemmer godt overens med kommunens indgåelse af Borgmesterpagten, hvor målet om en besparelse på mere end 20 % kommer fra. Opgørelsen er offentliggjort og indsendt til Danmarks Naturfredningsforening.

Kommunalt og regionalt samarbejde

Greve Kommune har deltaget og deltager fortsat i vidensdeling og netværk i regi af Klimakommunerne, Region Sjælland, København Syd og Gate 21. Møder er ligeledes afholdt med Greve Fjernvarme, Greve og Solrød forsyning, VEKS, Energinet dk m.fl.

Der har været afholdt styringsdialogmøde med Boligselskaberne.

Klimakampagne 2013

Messen "Energi og Bolig"

Messen Energi & Bolig blev afholdt i Greve Idrætscenter den 14.-15. september 2013. Messen har været en hovedaktivitet i Klimakampagne 2013. Messen er forberedt og gennemført af administrationen, i samarbejde med udstillerne. En messearrangørgruppe deltog i forarbejdet og bestod af Greve Erhverv, Erhvervscentret, Sydkysten, bDNordic, Lions og Det Grønne Hus. Mere end 1000 virksomheder blev inviteret til at deltage på messen. Målet var en messe med et bredt energi- og boligtema. En bred kommunikationsindsats sørgede for, at invitationen nåede alle interesserede borgere i kommunen. En messeavis blev uddelt til 90.000 husstande i regionen, og 10.000 fribilletter blev uddelt op til messen. 37 udstillere deltog i messen, med et større udstillingsareal end i 2012. Flere boligtemaer var repræsenteret blandt udstillerne i forhold til 2012. Dermed lykkedes det også at få et bredere tema på messen. Det registrerede besøgstal blev målt på afleverede fribilletter til 745 personer. Dertil kom besøgende uden fribilletter, og det samlede besøgstal er anslået til 850 personer. Evalueringen viste, at der blandt de besøgende og udstillerne generelt var en tilfredsstillende oplevelse af messens indhold, planlægning og afholdelse. Dog var oplevelsen blandt udstillerne, at besøgstallet ikke var tilfredsstillende. Klima- og Energipolitisk Udvalg vedtog på mødet den 14. februar 2013, at næste messe planlægges gennemført februar-marts 2015. Yderligere baggrundsmateriale, foto fra messen m.v. kan ses på www.greve.dk/energiogbolig.

Kampagnen "Energirenover din bolig"

Kampagnens mål er at sætte fokus på energirenoveringer. Kampagnen er foregået dels i et samarbejde på tværs af de fire kommuner i København Syd, dels i samarbejde med parter i Greve Kommune. Faxø Kommune har ønsket at deltage i kampagnesamarbejdet, mens Solrød har valgt at udtræde af samarbejdet. I dette regi er der bl.a. planlagt kampagnen "Spar 20 % selv og få hjælp til resten", som henvender sig til grundejerforeningerne. Projektet er støttet af Energifonden og gennemføres i samarbejde med Energitjenesten. Kampagnebudskabet er, at husejere kan spare 20 % af energiforbruget, og de kan få hjælp til indsatsen via vejledning ved de konkrete lokale arrangementer.

Den samlede kampagne har bestået af følgende aktiviteter:

- Messen Energi og Bolig 2013 har været en hovedaktivitet i efteråret 2013 og er beskrevet andetsteds.
- Kampagnen med klimatjek til halv pris har kørt i 2012-13. Der er mulighed for 50 årlige klimatjek, og status den 14. november 2013 er, at 26 klimatjek er gennemført. Annonceringen af tilbuddet er derfor fortsat i efteråret 2013. Erfaringen er, at husejere der er i gang med ombygninger eller nye husejere som påtænker renoveringer har mest glæde af et klimatjek. Det er derfor godt, at Klimatjekket er et løbende tilbud, som står til rådighed for de husejere, hvor det har størst relevans.
- Alle ejerforeninger og bylaug har fået tilbud om lokale arrangementer under temaet "Spar 20 % selv og få hjælp til resten". De otte arrangementer, der blev tilbudt, blev mere end fuldttegnet, idet 14 foreninger har ønsket at deltage. Der er lavet endelige aftaler og gennemført arrangementer med 10 foreninger: Greve Landsbylaug, Grundejerforeningen (GF) Holmemarken, GF Kildegården, GF Prinsesseparken, GF Rosenlyparken, GF Hundigegård, GF Tunehøj, GF Fortuna, GF Tinghaven, GF Rådhusparken. Der har i alt været ca. 280 deltagere på disse 10 arrangementer. Arrangementerne er gennemført i samarbejde med Energitjenesten og Energifonden har dækket 50 % af omkostningerne.

- Kurset for håndværkere, "Energioptimering af boliger", blev afholdt mandag d. 10. juni 2013 samt mandag d. 17. juni 2013 i samarbejde med Grøn Linje, Det Grønne Hus og Køge, Solrød, Stevns samt Faxe Kommune. Selve kurset blev afholdt af Erhvervs Uddannelses Center (EUC), og målgruppen var svende i håndværksvirksomheder. Se også www.greve.dk/kursusenergioptimering. I efteråret er der arbejdet på et opfølgende længerevarende kursusforløb i samarbejde med EUC.
- To kurser er afholdt for byggesagsbehandlere og andre relevante medarbejdere i Center for Teknik og Miljø. Temaet for det første kursus var varmepumper og jordvarmeanlæg. På det andet kursus var temaet nye belysningsløsninger på skoler. Begge kurser blev arrangeret i fællesskab mellem de fire kommuner i København Syd, og medarbejdere fra alle fire kommuner deltog.
- Guiden "Er dit hus klar til fremtiden?" er udgivet i samarbejde med Høje Taastrup Kommune, Energistyrelsen og Energitjenesten. Guiden er procesorienteret og ligger på hjemmesiden samt er trykt i 1000 eksemplarer.
- Seks kurser er arrangeret af Region Sjælland under temaet "energiomstilling af lokalsamfundene". Målgruppen var lokale borgere i regionen. Tre klimaagenter fra Greve Kommune har deltaget. Klimaagenterne beskrives senere i notatet.

Klimaagenter

Alle borgere og virksomheder med bopæl i Greve Kommune kan nu melde sig som Klimaagenter. Forslaget om at gøre Klimaagenterne til en del af Klimaplan-arbejdet blev vedtaget i Klima- og Energipolitisk Udvalg i februar 2013. Tilbuddet om at blive Klimaagent er efterfølgende blevet offentliggjort og markedsført via pjecer, pressemeddelelser og personlig kontakt. Aktuelt har seks borgere meldt sig som klimaagenter, og flere har vist interesse for initiativet. Flere arrangementer er allerede afholdt på initiativ af de lokale klimaagenter og den 15. januar 2014 afholdes et borgerkursus i Greve Landsby. Seks kurser er afholdt for at uddanne Klimaagenterne. Kurserne er gennemført af Region Sjælland under temaet "energiomstilling af lokalsamfundene". Tre klimaagenter fra Greve Kommune har deltaget. Flere kampagnetiltag er igangsat i efteråret 2013 med det formål at tiltrække flere Klimaagenter. Bl.a. skal tre "klimadukkehuse" på turne rundt på biblioteker, borgerhuse m.v. Se også uddybende beskrivelser af kurser m.m. under linket www.greve.dk/klimaagent.

Vandambassadører i Askerød

Klimakampagnen har støttet et undervisningsforløb med 10 vandambassadører blandt beboerne i Askerød. Forløbet er arrangeret i samarbejde mellem nogle aktive beboere, heri blandt en lokal klimaagent og bestyrelsen for boligafdelingen. Forløbet har skabt større bevidsthed om vandforbruget, og der arbejdes med en fortsættelse i 2014.

Erhvervsindsatsen

I februar startede den nye virksomhedsrettede klimakonsulent, Christian Rahbek. I samarbejde med Erhvervscentret er der lagt en strategi for, hvordan erhvervsindsatsen får størst mulig gennemslagskraft. Virksomhedsbesøg, netværk samt dialog og vidensdeling mellem virksomhederne udgør hjørnestenene i den erhvervsrettede indsats. Strategien revideres løbende på baggrund af feedback fra virksomhederne og erfaringer, der gøres undervejs. Forud for strategiarbejdet er der indhentet erfaringer fra lignende projekter i resten af landet, hvilket har bidraget til at finde frem til de mest anvendelige tiltag og indsatser.

Klimanetværk

Oprettelsen af et klimanetværk blandt kommunens virksomheder har haft høj prioritet i 2013. Netværket forsøges baseret på et solidt fundament af dedikerede virksomheder, som forpligter hinanden, og som på sigt er i stand til at holde netværket selvklørende. Etablering af netværket er påbegyndt, og der arbejdes mod at tiltrække og fastholde ca. 10 virksomheder til det nye klimanetværk. Der er i alt blevet afholdt 3 møder i *Klimanetværket for virksomheder*.

Første møde blev afholdt den 27. juni 2013 hos Top Toy A/S, som har opnået store besparelser på belysning, og som dermed kan sætte gang i ambitionen om at lade lokale virksomheder inspirere hinanden. Mødet havde, foruden eksterne oplægsholdere, 14 deltagere fra 10 virksomheder. Til mødet kunne netværket også tilbyde en gratis og uforpligtende energiscreening af belysningen til de virksomheder, der måtte ønske dette. Indtil videre har 8 virksomheder fået foretaget en sådan screening, som laves af belysningsfirmaet Lightgroup, som også har lavet belysningen hos TOP-TOY. Sammenlagt er der potentiale for en årlig besparelse i omegnen af 1 mio. kr. ekskl. moms, i udgifter til belysning. Dette svarer til en besparelse på ca. 330 tons CO₂. 6 af virksomhederne er tæt på at gennemføre besparelserne.

Andet møde blev afholdt d. 12. september 2013, hos transportfirmaet Kim Johansen. Her fortalte virksomheden om de erfaringer, de har gjort sig med grønt regnskab og klimaregnskaber. Mødet havde foruden eksterne oplægsholdere 16 deltagere fra 12 virksomheder. Mødet har efterfølgende givet anledning til, at Kim Johansen har indledt et samarbejde med en gruppe studerende fra DTU, som uddanner sig inden for miljøledelse. Fælles arbejder de mod, at Kim Johansen bliver endnu bedre inden for området.

Tredje møde blev afholdt d. 14. november 2013 i ErhvervsCentret. Her var temaet støtte- og tilskudsordninger til virksomheder, der ønsker at gennemføre grønne projekter. Til mødet var 8 deltagere fra 6 virksomheder. Fremmødet var en skuffelse, især fordi mødedatoen var afklaret med netværkets deltagere samt erhvervschefen. Det viste sig dog, efter at have modtaget feedback fra mange virksomheder, at de fandt emnet meget interessant og relevant, og langt de fleste afbud skyldtes travlhed.

Klimanetværket har i skrivende stund 44 medlemmer – heraf er ca. halvdelen aktive, underforstået at de har deltaget i et eller flere af de møder, der er blevet afholdt. De resterende virksomheder har tilkendegivet, at de finder klimanetværket interessant, og at de gerne vil være en del af det enten som inspirator for andre virksomheder eller ved at deltage i arrangementer, når der er emner, der har deres interesse. Såfremt det har virksomhedernes interesse, følges der op på de møder, der er blevet afholdt, således at virksomhederne støttes i det videre arbejde. Derudover har netværket vist sig effektivt i at skabe forretningsforbindelser, såvel som enkelte virksomheder gennem møderne er blevet inspireret til, hvordan de kan ændre deres forretningsgang og derigennem opnå et forøget salg.

Virksomhedsbesøg og -screening

I tæt samspil med Erhvervschefen er der gennemført dialogbaserede virksomhedsbesøg. Formålet er dels at få en fornemmelse af, hvor virksomhederne befinder sig nu, dels hvor de gerne vil hen på længere sigt, men også at høre, hvilke temaer, de gerne vil arbejde med i netværket. Derudover screenes virksomhederne for potentielle besparelsemuligheder, såfremt virksomhederne ønsker det. På denne måde gøres virksomhederne opmærksomme på, hvor de kan sætte ind. Indtil videre har modtagelsen været positiv, og engagementet for at arbejde hen imod en grønnere profil er så afgjort til stede.

Der er indtil videre besøgt 11 virksomheder, heraf nogle flere gange. Generelt er bevidstheden høj hos virksomhederne, og der har derfor ikke været tilfælde af stort energispild. Alligevel er der blevet fundet en

del forskellige indsatsområder – især køling af serverrum udgør ofte et ret stort besparelspotentiale. Dertil er der ofte et markant elforbrug i form af standby-strøm og belysning.

Dialogmøderne intensiveres i 2014, da denne kontaktform har vist sig vigtig for virksomhedernes villighed til at deltage i netværket. En gennemgang af kommunens virksomheder har vist, at ca. 135 virksomheder kan være relevante deltagere i netværket. I samarbejde med erhvervschefen er 59 virksomheder blevet valgt ud til at være relevante at aflægge et besøg i 2014.

Der er blevet indledt et samarbejde med Københavns Erhvervsakademi om, at studerende på energiteknolog uddannelsen kan lave energiscreeninger af virksomheder i Greve. Flere virksomheder har allerede takket ja til at blive screenet, så nu afventes, at interesserede studerende melder sig.

Kommunikation og synliggørelse af klimaarbejdet

Også i det forløbne halve år har der været fokus på at synliggøre klimaarbejdet udadtil mod borgere og erhvervslivet. Det har været et mål at sende i gennemsnit én pressemeddelelse ud hver måned, og det er opfyldt.

Hjemmesiden er reorganiseret, og klimaområdet ligger nu under "Miljø og Energi". Alle tilbud og aktiviteter er formidlet via pressemeddelelser, hjemmesiden, annoncer i sydkysten, annonce på biblioteksposer, distribution af tryksager, plakater, biblioteker, ejendomsmæglere, netværk, møder og personlige kontakter. Artikler er formidlet via fagblade og Miljøavisen, som uddeles til alle virksomheder i Greve. Det direkte link til klimaområdet på hjemmesiden er www.greve.dk/klima. Som noget nyt har der i forbindelse med byggesagsbehandlingen været udsendt link til aktuelle tilbud på hjemmesiden. Logoet "Vi gør Greve Grøn" anvendes til branding af Klimaplanen og har bl.a. været anvendt på e-mail-signaturen og på årets sportstrøje under DHL-stafetten i Fælledparken, samt på arbejdsbeklædning til brug ved klimaaktiviteter og på 40.000 stk. biblioteksposer. Guiden "Er dit hus klar til fremtiden?" er udgivet i 1000 eksemplarer. Den samlede kommunikationsindsats har givet en øget dialog med borgerne og har blandt betydet flere borgerhenvendelser om klima, energi og miljø forhold i kommunen.

Indadtil i Greve Kommune som virksomhed har der også været en hel del kommunikation med institutionerne om energibesparelser fx i forbindelse med

- Grønt Budget 2013
- Gennemførelse af energireoveringsprojektet EPCII i ca. 32 institutioner
- Energibesøg i ca. 60 institutioner
- Løbende opfølgning på energistyring (aflæsning af målere, tolkning af målerdata, kontakt ved forbrugsafvigelse)
- Kursus for Tekniske Serviceledere om energistyring

Kommunes ejendomme

Energibesparelser i Greve Kommunes ejendomme, EPC II og EPCIII

I 2012 blev der udbudt og igangsat et nyt EPC-projekt, *EPC II*, på alle kommunens daginstitutioner og udvalgte kultur- og fritidsinstitutioner. Udover at energireovere og derved nedsætte energiforbruget er der blevet opsat elproducerende solceller på Karlslunde Hallerne, Tune Hallerne, Portalen, Greve Idræts Center samt Strandskolen. Samtidig med EPC II-projekterne er blevet gennemført en række vedligeholdelses- og genopretningsprojekter. Projektet blev officielt afleveret medio 2013.

EPC II skal give besparelser på 27 % energi og sparer dermed 800 tons CO₂ pr. år.

Tilsammen sparer EPC I og EPC II 1.500 tons CO₂ pr. år, hvilket er godt halvdelen af, hvor meget CO₂ der ifølge Klimaplan 2010-2020 skal spares i kommunens egne bygninger inden år 2020. Samtidig hjælper EPC-projekterne med til at overholde Klimakommuneaftalen, der lyder på 2 % mindre CO₂ hvert år.

Succesen med EPC-projekterne, både på energiforbrug og CO₂, men også for driftsøkonomien, har betydet, at det i 2013 er blevet politisk vedtaget at igangsætte EPC III, som bl.a. skal omfatte administrationsbygninger, plejecentre og borgerhuse. Skolerne tages med igen, da man siden EPC I har erfaret, at det godt kan betale sig at arbejde med længere tilbagebetalingstider, og at de store besparelser og forbedringer i f.eks. komfort først nås ved lidt større – og dermed dyrere – projekter. "Fase 1 - Bygningsregistrering og energianalyse" af EPC III-projektet er påbegyndt. Planen er, at energirenoveringsprojektet EPC III skal være gennemført inden udgangen af 2014.

I EPC III vil vedvarende energi igen blive en del af konceptet. Udover at installere elproducerende solceller planlægges det at installere solfangere, som producerer varmt vand, og varmepumper.

Øvrig energispareindsats i Greve Kommunes ejendomme

Der har også været gennemført energibesparende tiltag i kommunens ejendomme i forbindelse med anlægsprojekter og den almindelige vedligeholdelse. Nedenfor er fremhævet en række konkrete projekter:

- Renovering af ventilationsanlæg på Rådhuset igangsat
- 10. kl. skolen
 - Etablering af CTS i hele bygningen
 - Varmegenvinding på ventilations anlæg i køkken og kantine
 - Ny energibesparende belysning i klasselokaler
 - Ny PIR-styring af belysning i gangarealer mv. igangsat
- Krogårdskolen. Til opvarmning af planetarium er anvendt en energibesparende varmepumpe
- Klubben Godset. Efterisolering af 1. sal.
- Renovering af fysiklokale på Strandskolen - Udskiftning af belysning.
- Renovering af aktivitetslokaler til SFO-børn fra 1. april på Strandskolen - Udskiftning af belysning
- Udskiftning af 24 armaturer i hallen på Holmeagerskolen, inkl. brugerstyring af lysniveau.
- Udskiftning af belysning i Greve Svømmehal igangsat.
- Udskiftning af vinduer og døre fx på Tune Skole Højen, Kroggård Skolen, Tune Bibliotek
- Renovering af toiletter.
- Udskiftning af tørretumblere, vaskemaskiner og opvaskemaskiner på Hedebo plejecentre igangsat. Der er udskiftet 5 til 10 stk. hårde hvidevarer i øvrigt.
- Anlæg af mellembygning på Greve Idræts Center. Her kræves at energiklasse 2015 jævnfør beskrivelsen i Bygningsreglementet 2010 overholdes.

Grønt Regnskab, Grønt Budget, energistyring og energiledelse

Grønt Regnskab 2012 blev sendt til politisk behandling i maj 2013. Regnskabet viser udviklingen i el-, vand- og varmemeforbruget på de kommunale institutioner og synliggør effekten af de igangsatte energisparetiltag. Regnskabet 2013 viser, at både el-, vand- og varmemeforbruget er faldet i 2013 i forhold til 2012 samt i forhold til referenceåret 2008.

I marts 2013 blev udsendt en opfølgning på Grønt Budget 2012 – en slags Grønt Regnskab 2012 på institutionsniveau, der viser udviklingen i energiforbruget på de enkelte institutioner, og hvordan institutionerne har klaret sig i forhold til de opstillede mål i Grønt Budget 2012. Opgørelsen viser, at mange

institutioner har gjort en stor indsats og sparet mere end de fastsatte sparemål, mens der på andre institutioner er plads til forbedringer, specielt når det gælder vand og varme.

I slutningen af marts 2013 blev Grønt Budget 2013 udsendt. Grønt Budget har givet anledning til megen konstruktiv dialog mellem de berørte centre. Det er Center for Teknik & Miljø's opfattelse, at Grønt Budget er et vigtigt arbejdsredskab i forhold til at sætte fokus på energiforbruget. Det er tydeligt ved besøg i institutionerne, at mange institutioner er meget opmærksomme på deres energiforbrug og stolte over den indsats, de gør for at spare på energien. Andre institutioner prioriterer derimod ikke udviklingen i energiforbruget særligt højt, men Grønt Budget er med til at sætte skub i nogle af disse.

Modellen for Grønt Budget er blevet evalueret i efteråret 2013. En fremtidsvision for, hvordan Grønt Budget kan ændres samt forslag til overgangsordning for udformning af Grønt Budget 2014 og 2015 er blevet forelagt Byrådet i november 2013.

Byrådet ansatte en energileder fra 1. januar 2013, foreløbigt for 2 år. Energilederen har i 2013 arbejdet med at kvalitetssikre, udbygge og forbedre energistyringssystemet. Arbejdet vil fortsætte i 2014. Der bliver taget systematisk kontakt til lederne af de enkelte fagcentre for at sikre, at alle de institutioner, som kommunen betaler el, vand og varme for, bliver oprettet i energistyringssystemet. Foreløbigt er ti ekstra institutioner oprettet i energistyringssystemet, men flere er på vej. I energistyringssystemet Keepfocus Energyguard Web er knapt halvdelen af institutionerne oprettet med automatiske målere, der registrerer energiforbruget time for time. Der er blevet tilknyttet el- og vandalarmer til disse målere, så eventuelle afvigelse i forbrug opfanges. I december afholdes kursus for de Tekniske Serviceledere i brug af energistyringssystemet. Der arbejdes på at få automatiseret flere målere, i første omfang vandmålere.

Kommunen ansatte i foråret 2013 en flyvende varmemester. Varmemesteren har sammen med energilederen eller praktikanter været på besøg i ca. 60 ejendomme, dels for at kvalitetssikre måleroplysninger, dels for at få et overblik over ejendommens energimæssige tilstand, primært når det gælder varme og ventilation. Ved besøgene er samtidig efter behov givet vejledning i brug og anvendelse af Energistyringssystemet. Efterfølgende har varmemesteren genbesøgt en række ejendomme for at bistå med ændringer eller indregulering af varme- og ventilationsanlæg.

Transport

Formel M, Rådhuset, Spor 2

Kommunen deltager i Formel M-projektet som er en del af klimasamarbejdet Gate 21. Projektet er startet op i 2012. Formålet er bl.a.

- at udvikle og afprøve metoder og tiltag til at nedbringe medarbejdernes persontransport og dermed udledningen af CO₂. Tiltagene retter sig mod både pendlertransporten og transporten i arbejdstiden
- at bidrage til opnåelse af målsætningen i kommunens klimaplan 2010-2020 om transport: *"Greve Kommune vil reducere CO₂-udledningen fra transport med 15 % i 2020"*
- at opnå erfaringer med Mobility Management som kan udbredes til øvrige kommunale arbejdspladser i Greve Kommune.

Projektets succeskriterier er bl.a., at

- der i projektperioden gennemføres og evalueres mindst to pilotprojekter/tiltag for hhv. pendlertrafik og tjenestekørsel
- den samlede persontransport ved pendling og tjenestekørsel for rådhusansatte er lavere ved eftermåling end ved førmåling af transportvaner

- projektet medfører bæredygtige transportløsninger for rådhusansatte, der så vidt muligt understøtter Formel M's mål om, at projektets demonstrationsprojekter opnår en reduktion af CO₂-udledning fra persontransporten på 10 % af det involverede transportarbejde.

I 2013 er der i projektet afprøvet forskellige tiltag til at ændre medarbejdernes kørevaner og skabe opmærksomhed på bæredygtig transport. For at få et udgangspunkt for at måle effekten af tiltagene blev der i oktober 2012 gennemført en indledende transportvaneundersøgelse blandt rådhusets ansatte. Den blev fulgt op med en ny måling i november 2013 for at se, om der er sket forbedringer i årets løb.

Hovedresultaterne er:

- Flere medarbejdere fravælger bilen og kombinerer forskellige transportformer under transporten på tjenesterejser.
- Færre pendlerture foregår alene i bil og antallet af kilometer med kollektiv transport til og fra arbejde er steget.
- 87 % af medarbejderne kender til de mobilitetstiltag, der har været sat i værk på rådhuset og 85 % af de medarbejdere, der har prøvet tiltagene, er tilfredse med dem.
- CO₂-udledningen fra medarbejdernes pendlertransport er reduceret med 10 %, og antallet af kørte km er faldet med 7 %.

El-cykler på rådhuset

Der har i hele 2013 været arbejdet med kampagner m.v. for el-cykler. Smart Mercedes el-cykel er testet på rådhuset i uge 20. 7 % af de ansatte på rådhuset prøvekørte cyklen i løbet af et 2 timers arrangement, der var lanceret på intranettet, Mit Greve. 3 medarbejdere brugte cyklen til pendling mellem hjem og rådhuset på strækninger på 18-25 km hver vej. Erfaringerne herfra er opsamlet.

Der blev i 1. halvår indhentet tilbud fra lokale og eksterne el-cykelleverandører til indkøb af cykler til rådhuset. 2 el-cykler til tjenestekørsel på Rådhuset blev lanceret i slutningen af juni. De foreløbige erfaringer viser, at de 2 el-cykler tilsammen – sammenlignet med samme kørte km i bil – vil kunne spare ca. 300 kg CO₂ om året.

Mulighederne for en aftale mellem el-cykelleverandører og kommunen om udlån af el-cykler til borgere og virksomheder er blevet undersøgt. Det er p.t. ikke lykkedes at få en sådan aftale i hus. På Greve Kommunes stand på Bolig & Energimesse den 14. -15. september fik borgerne gode råd om el-cykler og mulighed for at tage en prøvetur.

Bilforvaltning, bilanalyse og flådestyring

Ved årsskiftet 2012/13 overtog beredskabet forvaltningen af de 52 biler som indgår i den centrale del af den kommunale vognpark. Siden er der gennemført udbud på Brændstofindkøb, Kørebog og benzinkort i alle biler, Autoservice, Lokal leverandør, Autoassistance, Falck "Pay per Use", Bilindkøb, SKI aftale og Leasingaftaler - Forhandling af ny masterleasingaftale.

Med de nye aftaler er den interne transport gjort styrbar og givet bedre overblik over forbrug af brændsel m.v., samtidig med at driftsomkostningerne er minimeret.

Der er indkøbt 17 personbiler/mini varevogne Fiat (Kategori A++) til erstatning for 16 Peugeot biler (Kategori B). Udskiftningen har reduceret kommunens omkostninger til brændstofindkøb (125.000 kr. årligt) og grønne afgifter (35.680 kr.). Hertil kommer reduktion i autovedligeholdelse. Der er sparet 75 tons CO₂ om året.

Den 22. marts blev der indgået samarbejdsaftale med Green Mobility om kortlægning og analyse af kommunens vognpark. Green Mobilities rapport og anbefalinger blev præsenteret for Klima- og Energipolitisk Udvalg (KEU) den 24. oktober 2013. Hovedanbefalingerne var:

- Ved 4 årig udskiftningsfrekvens og samme årlige kilometer kan opnås en CO₂ reduktion på ca. 202 tons og en besparelse (over 5 år) på ca. 675.000 kr.
- Reducer tjenestekørsel i egen bil via pool-ordning.
- Data vedr. mængder og udgifter til brændstof og energi (El-biler) samles centralt.
- Der er et betydeligt potentiale for CO₂-reduktion og energibesparelse på decentral vognpark.
- Størst mulig centralisering og overblik.
- KørGrønt management. Der er et betydeligt gab mellem nominelt og faktisk brændstofforbrug på 29 %. Dette vurderes at kunne reduceres med 15 % svarende til en reduktion på 10.000 liter, 26 tons CO₂ og ca. 90.000 kr. årligt. Omkostninger til Kør Grønt Management vil være 180.000 kr. årligt. Der vil således være en negativ økonomisk gevinst og en positiv klimagevinst, hvis KørGrønt Management gennemføres fuldt ud.

KEU fik desuden forelagt en række forslag til tiltag for den fremadrettede bæredygtige administration og drift af den centralt varetagne bilpark. Disse blev taget til efterretning sammen med anbefalingerne fra Green Mobility og kommer til at indgå i bilforvaltning og flådestyring fra 2014 og frem.

Endelig besluttede Byrådet den 26. november 2013 at indgå en ny Masterleasingaftale i KommuneLeasing på maksimalt 10,0 mio. kr. til finansiering af kommunens vognpark.

KørGrønt - Brugeradfærd

Der blev i foråret 2013 gennemført en analyse af rådhusbiler med GPS. Analysen viste bl.a., at op til 15 % af de kørte ture i bil er på afstande under 5 km (2,5 km ud og hjem). Der er derfor gode muligheder i at arbejde for at flytte mange af de korte ture fra bil til cykel og el-cykel.

I marts blev der også indgået aftale med en lokal certificeret Kør Grønt-instruktør om pilotprojekt for 11 deltagere på rådhuset. Pilotprojektet blev gennemført i juni måned. Borgmesteren og kommunaldirektøren kickstartede kampagnen med en lille indbyrdes konkurrence. På en tur på 15 km pr. deltager var effekten af kurset en gennemsnitlig brændstofbesparelse på 15 %, svarende til 124 kg. CO₂. I forbindelse med forberedelse af kurserne blev der i maj igangsat et KørGrønt Management-pilotprojekt i samarbejde med Green Mobility. 2 telematikheder blev installeret i kommunens køretøjer for 2 af deltagerne på KørGrønt-kurset. De data, der er opsamlet, bruges i forbindelse med fremadrettet at udnytte bilflåden bedre og mere klimavenligt. Der vil således fortsat blive arbejdet på tiltag til at få medarbejderne til at ændre køreadfærd i bæredygtig retning, selvom KørGrønt Management ikke gennemføres fuldt ud.

I april testede rådhusbetjentene en Mercedes el-minibus. Erfaringerne er afleveret til Mercedes og Greve Brandvæsen.

Øvrige tiltag

Der har i april/maj været gennemført 2 medarbejderworkshops om idéer til klimavenlig medarbejdertransport. Idéerne bruges til fremadrettede kampagner og tiltag. Der har deltaget medarbejdere på tværs af rådhuset.

Klima- og Energipolitisk Udvalg var den 18. juni på studietur til Ballerup Kommune for at høre om klimavenlige transporttiltag i virksomheder m.fl. i Ballerup. Idéer herfra indgår i det videre arbejde.

Retningslinjer for tjenestekørsel for kommunens ansatte er kortlagt sammen med en opgørelse af udbetalt befordringsgodtgørelse for 2012. Dette har bl.a. indgået i Greve Brandvæsens planer for bedre udnyttelse af bilflåden fremover.

Formel M, Erhvervsporet, Spor 1

I Formel M erhvervsprojektet er der i efteråret 2012 gennemført en transportvaneundersøgelse på erhvervscentret som pilotprojekt og i foråret 2013 er undersøgelsen lavet på følgende 7 virksomheder i Ventrupparken: Top Toy, Movianto, Leman, Blue Water Shipping, Man Last & Bus, Silvan og Mercedes-Benz.

Der er kommet i alt 215 besvarelser af transportvaneundersøgelsen, der bl.a. viser, at 83 % af deltagerne transporterer sig mere end 10 km hver vej til arbejde. Af de 17 %, der har mindre end 10 km til arbejde, benytter 8 ud af 10 bilen som transportmiddel.

I oktober 2013 er der holdt møde med de deltagende virksomheder om resultaterne af undersøgelsen og drøftelse af mulige mobilitetstiltag i området.

To forsøgsprojekter er igangsat i erhvervsområdet: Forsøg med en delebil med placering på erhvervscentret i et halvt år, og en kampagne med udlån af en el-cykel til medarbejderne på virksomhederne i området. Udlån sker fra erhvervscentret. Enkelte yderligere tiltag kan igangsættes for de resterende projektmidler frem til projektets afslutning ultimo februar 2014.

Delebilsordninger

Greve Kommune indgik i 2012 et samarbejde med LetsGo og fik opstillet to delebiler på Greve Rådhus' personaleparkeringsplads. Planen var, at bilerne skulle bruges både af medarbejderne på rådhuset og borgerne. Bilerne fik nyt bookingsystem i slutningen af 2012, hvilket har gjort det nemmere at bruge bilerne. Al brug af bilerne registreres således automatisk, og bilerne indgår nu fuldt i rådhusets bilflåde. Både borgere og private virksomheder kan tegne abonnementer og anvende bilerne 24 timer i døgnet. Der er afholdt introduktionsmøder for medarbejderne på Rådhuset. Der er i alt 68 brugere af bilerne. Heraf er 19 private og 49 medarbejdere fra Rådhuset. Af de 19 private brugere er der 3 medarbejdere fra Rådhuset, som anvender delebilerne privat. Det er nu også afklaret, at medarbejderne kan anvende delebilerne, uden at det har skattemæssige konsekvenser for dem. LetsGo vil fortsat opstille flere biler i forskellige størrelser, geografisk fordelt over kommunen, efterhånden som efterspørgslen stiger. Ved Erhvervscentret har der på forsøgsbasis været opsat en delebil til brug for virksomhederne. Erfaringerne fra dette forsøg opsamles i 2014. Det var planen at opstille en delebil i Gersagerparken, ved aktivitetscentret, idet der var interesse for dette. Projektet er i øjeblikket sat på pause fordi, der manglede midler til at opsætte en el-lader til bilen.

Strategisk energiplanlægning

Der har været arbejdet inden for følgende delområder:

- Vejledning af borgere i forbindelse med udskiftning af varme anlæg
- Planlægning omkring nedgravning af Energinet DKs højspændingsledning langs motorvejen
- Orientering om Energinet DKs forstudier til etablering af vindmøllepark på Kriegers Flak

- Sagsbehandling i forbindelse med etablering af fjernvarme transmissionsledning mellem Greve og Køge i forbindelse med VEKS's overtagelse af fjernvarmeværk i Køge
- Konvertering af erhvervsområderne fra gasopvarmning til fjernvarme i samarbejde med VEKS
- Kortlægning af kommunale ejendomme med mulighed for konvertering fra naturgas til fjernvarme
- Aftale med VEKS om undersøgelse af muligheden for at konvertere Karlslunde Skole fra naturgas til fjernvarme
- Deltagelse i phd-projekt om Strategisk energiplanlægning i København Syd
- Observatør i projektet "Tværkommunal energiplanlægning", hvortil Energistyrelsen har bevilget støtte. Energiklyngecenter Sjælland er projektleder på ansøgningen.
- Deltagelse i klimanetværk i Region Sjælland
- Præsentation af kommunens strategiske energiplan på repræsentantskabsmøde i Greve Fjernvarme
- Udvidelse af område, som forsynes med fjernvarme, til også at omfatte etape 2 af Tværhøjgård i forbindelse med udarbejdelse af ny lokalplan.

Affald

Regeringen har sendt sin ressourcestrategi i høring. Strategien lægger op til øget genanvendelse af materialer, hvilket Greve Kommunes affaldsplan også lægger op til. Der er lavet ny affaldsplan i 2013, som er i høring indtil medio december. En forstærket indsats omkring affaldshåndtering på kommunens institutioner og virksomheder er et fokusområde i den nye affaldsplan.

Der udføres jævnligt affaldstilsyn med § 42-virksomheder.

På de kommunale og de private skoler er der udført affaldstilsyn i 2011-12 og i 2013.

Greve-Solrød Forsyning har løbende udført borgerrettede informationskampagner omkring den almindelige håndtering af husholdningsaffald.

Andre indsatser

De sager, som har været selvstændigt behandlet på Byrådsmøder i det forløbne halve år, er ikke beskrevet nærmere i dette statusnotat. Det drejer sig bl.a. om følgende sager:

- Kommuneplanen er under revision, og Klimaplanens indsatsområder søges indarbejdet i den samlede Kommuneplan. Kommuneplanen bliver politisk behandlet i efteråret 2013.
- En Klimatilpasningsplan er udarbejdet. Den indgår i revisionen af Kommuneplanen.

Milepæle for udvalgte planlagte initiativer i 2014

Herunder findes milepæle og projektmål for udvalgte tiltag.

Indsatsområder	Milepæle	Projektmål ultimo 2014
Borgmesterpagten og Klimakommuneaftalen, CO ₂ -opgørelser	Klimakommune- og CO ₂ -opgørelse er godkendt i Byrådet. SEAP-gennemførelses-rapport indsendes til EU-Kommissionen	Borgmesterpagten og Klimakommuneaftalen er overholdt Revision af Klima-plan 2010-2020
Erhvervsindsatsen Netværk Virksomhedsbe-søg/ -screening Særlig indsats i virksomheder med stor klimaeffekt Håndværker som Energivejleder Kommunikation	Facilitering af netværk mellem virksomheder, udvælgelse af virksomheder til demonstrationsprojekter Energi/klimavejledning til virksomheder. 54 udvalgte virksomheder besøges, såfremt de ønsker det. At 10 håndværkere har gennemført kurset. At der opnås et mere jævnt flow i kommunikationen	Afholdelse af 3-4 netværksmøder. Styrke netværkets sammenhold og størrelse. At yde støtte og vejledning, hvor der er behov. At sikre, at de potentielle indsatser gennemføres. At yde særlig støtte og vejledning, hvor der spares særligt meget CO ₂ . At ruste kommunens håndværkere til at arbejde med energioverleveringer. Kommunikation over for målgruppen
Klimakampagne 2014 Kampagner over for borgere og erhverv	Energireoverings-kampagne. Håndværker – Energivejleder-kurser. Samarbejde på tværs af Kbh. Syd, Kampagne over for Grundejerforeninger. Tilbud om klimatjek af private boliger. Vejledning ved byggesager, forespørgsler og miljøtilsyn. Klimafestival 2014. Forberede Grøn Messe 2015. Grøn Bolig kontrakt under navnet "Bedre Bolig – Besparelsen Betaler". Kampagner over virksomhederne og Erhvervs-klimanetværket	Klimakampagne 2014 er videreudviklet og gennemført inden for afsatte midler på budgettet. Vejledning af borgere og erhverv om energibesparelser, klimavenlig transport og klimatilpasning.
EPC-projekter (EPC III)	EPC III afleveres ultimo 2014.	EPC-III er afleveret fra håndværkerne ultimo 2014.
Energiledelse i kommunale bygninger, Energihandlings-plan, EPC samt adfærds-kampagner henvendt til institutioner og klimaambassadører	Energihandlingsplan med forslag til nye indsatsområder er udarbejdet og godkendt politisk i første halvår 2014. Fortsat udvikling af energistyringssystemet og forbedret opfølgning. Styrke samarbejdet med de tekniske serviceledere yderligere.	Implementering af energiledelse light
Grønt Budget og Grønt Regnskab	Grønt Regnskab 2013 er politisk godkendt, og Grønt Budget 2013 er udsendt til institutionerne. Pilotprojekt Grønt Budget 2015 er evalueret.	I gennemsnit sparer alle institutioner 2 % på el, vand og varme pr. år.
Indsatsområdet Transport	<u>Januar 2014</u> : opstart af transporthandleplan <u>Februar 2014</u> : afslutning af Formel M, spor 1 og 2. Evaluering og resultater afrapporteres til Trafikstyrelsen <u>Juni 2014</u> : Forslag til transporthandleplan forelægges <u>4. kvartal 2014</u> : Implementering af transporthandleplan indledes Diverse netværksmøder, test og udbredelse af	Implementering af indsatsområdet Transport. Bedre mobilitetsvaner for kommunens ansatte, virksomheder og borgere for at nedbringe CO ₂ fra persontransport.

Indsatsområder	Milepæle	Projekt mål ultimo 2014
Kommunale vognpark/Lean mobility	tiltag, workshops m.v. i forlængelse af Formel M-projektet gennemføres løbende i 2014 Bilpolitik er udarbejdet i løbet af 2014	Bilpolitik forelægges for Byrådet i løbet af 2014